

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Kül-monostorutca 181. szám.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. n. kedden, csütörtökön és szombaton délel. Ára évi nyolcra 3 ft. 6. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

A „nyilittér” cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középütcza, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, június 13. 1866.

(H.) Mindazon nagy érdekek, melyek a westphaliai béke és az 1815-diki szerződések alapelveiben erkölcsi alapot nyertek, de később a szent szövetség retrograd alapeszméje és visszaható céljának végrehajtásában nem annyira a népek szabad fejlődésre vágyó szellemének, mint inkább az uralkodók házi érdekei s hatalmi állásának megfelelőleg elégtettek ki, a jog elve, az európai egyensúly elve, az alkotmányosság elve, szemben egy európai conflagratioval, minőre a mostani helyzet miatt méltán felmerülő aggodalom némileg kilátást nyújt, oly bizonytalanság közepette hányatnak már is, hogy nem csoda, ha egész Európa lázas izgatottság és nyomászó feszültséggel várja a közlő háboru kitörését, melynek esélyei beláthatlanok, mely világtörténelmi evolúciókat, s irtózatossá catabrophiákat vonhat maga után, ha a Gondviselés közbe nem lép.

Ez előre gyaníthatólag nagy mértékben romboló rázkódtatás mit fog romba dönteni, vagy jobban mondva, mit nem fog romba dönteni, s valjon az eruptiók, melyek többnyire ily rázkódtatásokat szoktak kisebb nagyobb mértékben követni, mit fognak felszínre hozni a felbolydult viszonyok méhéből?

Hová fognak vezetni ez eshetőleg bekövetkező evolúciók: az akár szorultságból, akár ösztönt legyezett néperdekek teljes emancipációjára-e vagy netalán ezen felhívott érdekek nevében a szélső demócratia túlsápongó törekvései által már-már az állam eszméje is tulszárnyalással fenyegettetvén, egy — európai coup d'état-ra?

E sötétlen fenyegető vihar után a szabadság verőfényes napja fog-e áldásdús csirákat életre keltetni, vagy letarol mindent, s az 1815-diki szerződések által szűkmarkulag biztosított, és inkább a korszellem ellenállhatatlan hatása alatt kiküzdött vívmányokból is egy tabula rasát csinálva, az absolutismus zord éjjelét idézi fel?

Oly kérdések, melyek, a mostani európai helyzet természetét magasabb szempontból vizsgálva, önkényt merülnek fel, de a melyekre épp oly bajos határozottan felelni, mint a mily önkényt állanak elő.

Annyi bizonyos, hogy e nagyszerű, világtörténelmi fontosságú fejlemények — valamint az európai continens minden pontjára hatást gyakorolnak, — úgy hazánk, a magyar királyság érdekeit is érintik, s eshetőleg oly közelről érinthetik, hogy talán nemsokára, a vihar kitörése után az események hullámgyűrűinek közepette s nagy éberséget és áldozatkészséget parancsoló elhatározások szükségességével szemben találjuk magunkat.

A magyar királyság — még ma is akkora területtel, mely nagyobb Poroszországnál, s hatalmas segélyforrásokkal, melyeket csak fel kell nyitni, hogy imponáljanak — mindig fontos és egyáltalában nem ignorálható tényező volt azon világtörténelmi mozgalmaknál, melyek Európa földabroszának egész a Dunáig terjedő megváltoztatására irányultak, s midőn nyílt titok, hogy a birodalom hatalmi állásának egészen más helyzetet adni a legfenyegetőbb jellemű törekvések nyilvánulnak, midőn Napoleon a Rajna partjaira veti szemét, midőn Olaszország Velenczét készül „elvenni”, midőn a porosz politika leplezetlen célja: Austriát kiszorítani Németországból, s kelet felőli szomszédságunkban oly nyugtalanító bonyodalom jött közbe, mely az orosz terjeszkedési álmok valóításának eshetőségét hozza kombinációba, szóval: midőn nem egy oldalról oly közelről vagyunk érdekelve: előttünk majdnem lehetetlennek tetszik, hogy a magyar királyság nagy missio betöltésére ne legyen felhiva saját érdekei, s maguk a zaklató események által.

Minél határozottabban bevalljuk azonban az iránti hitünket, hogy ily vihar nem mehet el fejjünk felett, a nélkül, hogy eshetőleg az actio terére ne sodortassunk, annál kevésbé kétkedhetünk az iránt, hogy Magyarország — komolyan felhiva érezvén magát — saját életelvei s kötelességeihez képest kétségtelenül meg is felelend hivatásának.

Csak az sajnálatraméltó, hogy e sulyos feladat királyságunkat e perczen még min-

dig azon függő helyzetben találja, mely nem felel meg a szabad actio és nyomatékos erő-kifejtés feltételeinek. Azon hatalmas erkölcsi és anyagi segélyforrások, melyekkel egyiránt szabadon kellene rendelkeznie, mind e mai napig még sok tekintetben mesterségesen le vannak kötve azon complicált nehézségek miatt, miket az előbbi kormányok maguk után örökségül hagytak, s e királyság önmagának még nem lévén óhajtsa és jogai szerint egészen visszaadva, sok tekintetben meg van kötve oly imposant mértékben s határozottsággal érvényesíteni magát, mint azt saját méltósága és érdekei, valamint a közösen alkotott birodalom érdekei talán sürgetőleg kívánni fogják.

De nem kétkedhetünk az iránt, hogy valamint az országgyűlés ernyedetlenül fáradozik a nehézségek leküzdésén, melyek a teljes kiegyenlítés útjában állanak, úgy Ő Felsége magas kormánya is gondolai közé számítja, sulyos elfoglaltságai mellett is előkészíteni oly akadályok elhárítását, melyeken az országgyűlés loyális és törvényszerű álláspontjával szemben teljes megnyugvással teheti magát, s nem fog az országképviselet és Ő Felsége közt tanácsaival oly állást foglalni el, mely továbbra is hátráltatná Magyarországot felmentését egy oly függő helyzetből, mely bennaságra kárhoztatja, midőn tán teljesen szabad és erőteljes manifestatiót és nyomatékos actiót várnának tőle.

Nem a fenyegető veszély, pressiója, hanem a kétségtelen jog és a birodalmi érdek elve utal erre, s biztat e kilátással, melynek tárgya sokkal szabatosabban körül van írva, s mely megett egy magával sokkal inkább tisztában álló következetes közvélemény áll, hogysem itt kételyek maradhatnak fenn, vagy a „politikai tüke-csinálás” vádja alá eshetnének.

Mi részvételt hivatkozunk azon tanúságokra, melyeket a kormánynak közelebből a külpolitikai tapasztalatok nyújtottak, s e tanúságoknak — bármily keserűek is — óhajtuk, hogy hasznát vegye, s reméljük is azt.

Avagy maradhat-e tanúság nélkül azon tény, hogy az európai közjog minden argumentumai, melyekre a bécsi kabinet Austria ellenségeivel szemben hivatkozott, kevés, vagy semmi figyelemre sem méltattattak, s megtörték még a „békeszerző” kormányok részvétlenségén is, melyek készek lettek volna egy oly conferentiát alkotni, a hol Velenczét s az Elbe herczegségeket illetőleg nem annyira a jog, mint az opportunitás elvéből akartak volna igazságot szolgáltatni Austriának!

Mintha a westphaliai béke előtti jogelvek, a hatalom és erőszak elvéhez, akarnának visszatérni egy perczre!

Vélemény

az erdélyi részek assimilatiójáról.

(A „Pesti Napló” után.)

VI.

A fentebb elmondott eszmékben látom részemről azon vezérfontalat, melyet Erdély uniojának részletes alkalmazásánál szem előtt kell tartanunk azon esetben, ha tekintetben akarjuk tartani a jogtörténelmet s a jogfolytonosságot.

Erdély unioja a közös kormánya s közös törvényhozára nézve ki lévén mondva, külön kormánnyal s külön törvényhozárról ott szó sem lehet, már pozitív törvények folytán sem Észrevételeimben azonban kifejteti törekedtem azon eszméimet, melyeknél fogva a népfelszabadulás után ezen egyesítési törvény oly szükséges volt, hogyha meg nem hozták volna, most kellene meghoznunk.

Tagjai lévén már most egy közös törvényhozásnak, annak képviseletében más arányban s más alapokon nem vehetünk részt, a minél fogva jövőre a királyság egész területének hasonló választási törvény alatt kell állania, hasonló választókörletekre beosztatnia, egyetlen egy tekintet nem lehet az erdélyi részekre nézve mellőzni, azt, hogy azon a birodalom szélén fekvő területnek jövőjére s felvirágzására nézve a városi elem éppoly fontos, mint a központok, s a közlekedési vonaloktól távol fekvése miatt kellőleg népesedésében ki nem fejlődött.

Eanél fogva bármint új képviseleti törvényhozásnál tekintettel kell arra lenni, hogy az erdélyi királyi városok, a melyek eddig képviseleti joggal

bírtak, azon jogukat megtartsák, a királyföld pedig, mely egész város rendszerből áll, a képviselet jogára nézve részesüljön azon tekintetben, melyet azon részek műtipara és kereskedelme körüli fontosságánál fogva méltán igényel, s törvényhozássunk vegye tekintetbe azt, hogy a legújabb svéd-norvég alkotmánytervezetben, midőn a vidékek választókörletei 40,000 lélek után vannak indítványozva, a városi választókörletek félannyi lélekszám után alakítandóknak indítványoztattak.

Részemről az eddig választási joggal bírt királyi városok jogát továbbra is fentartandóknak látom már csak azért is, mert ezen jog gyakorlásában egyesültek az anyakirálysággal, azon czélból, hogy jogaikban és szabadságukban erősüljenek, ez egyesítés tehát soha sem szolgálhat jogaik és szabadságuk gyöngítésére.

Légvégtül meg vagyok győződve, hogy a valóságos egyenjogúságot és szabadságot biztosító törvényeink fentartásának mi akadály sem áll útjában, s ezt a magyar törvényhozás kész törvényben kimondani.

Fentebbi fejtegetéseim alapján a három erdélyi részben négy törzsenemzetiséget ismertem el, mint egy történelmi előzményei, mint bírtok és népességi arányához képest ama részek politikai helyzetéből, és jogainak gyakorlatára nemzetiesen is illekeztet, mintán az egyéni jog gyakorlatára nézve a legapróbb nemzetieségi egyének ellenében is kifogást nem tehetni.

Mintán, ezen helyhatósági négy nemzetieség három külön nyelvet beszél, kérdés, hogyan folyjon ottan a nyelv használata.

Erdély részeinek jogtörténelme ezt is megfejt. A magyar nyelv egy a királyok, mint a fejedelmek korában, országos nyelv volt egy a közgazgatás, mint az igazságszolgáltatás terén és a törvényhozással. Az austriai ház alatt magyar nyelven folytak a tanácskozások és bírások, a törvények azonban, a nyelvünkben járvalan dynastia kedvéért, az európai nyelvek, latin nyelven hoztak, míg nem végre a magyar nyelv, az ottani részekben lakó nemzetieségek minden ellenmondása nélkül, országos hatáskörében megint törvényhozással reactiváltatott.

A királyföldön azonban, mint hol a german elem felsőbbre vergődött, a német volt a municipalis nyelv, a nélkül, hogy ez praedjudicált volna az ország nyelvének. Be van bizonyítva a szászföld által, hogy a nemzetieségek a municipalis nyelv használata által elég hatáskörrel bírnak nemzetieségek kifejtésére.

Most, mintán a nép felszabadult, s a politikai jogokba az oláh nemzetieség igénye jogosult nagy létszámmal lépett be; nekie is ott kell feltálatni nemzetieségi fejlődésének garantiáját, hol a szász nemzet feltálatja, t. i. a helyhatóságokban.

Mintán a három részen lakó négy törzsenemzetiség egyenjogu e részek törvényhatóságaiban, nyelvének is ottan egyenjogúnak kell lenni, de az egyenjogúság azt követeli, hogy tehát minden nyelv egyenlően használtaassék a municipiumokban, ez pedig kettős jegyzőkönyvek vitelét, több jegyzőt s több papírt és tintát követelvény, e joghhoz csak oly nemzetieségi létszám tarthat igényt, mely a megyepénztártól magára nézve annyi fellüllesztést igényelhet.

Ehhez képest törvényben ki kellene mondani, mikép:

minden nemzetieségnek, mely valamely törvényhatóság adójának legalább is $\frac{1}{3}$ részét fizeti, anyanyelve azon törvényhatóságban az országos nyelvvel teljesen egyenjogu, s így kívánatára nyelve egy a megyei közgyűléseken, mint a megyei közgazgatás és igazságszolgáltatás terén az országos nyelvvel egyenlően használthatatik.

Valamely municipalis nyelv használatára nézve, véleményem szerint, szükséges, hogy az a helyhatóság lakói közt közforgalomban legyen, vagyis feltehető legyen, hogy azt a megyei értelmiség a néppel való érintkezés szükségessége folytán — ismerje, szükséges továbbá, hogy az ily nyelvet beszélők az adóviselésben oly arányban vegyenek részt, a mely egy az ország, mint a megye részéről a különböző helyhatósági nyelvek behozatala miatt mulhatlanul emelkedő pénzkadásnak megfelelő, mert valamint a többség nem praedjudicálhat a kisebbségnek, úgy a kisebbség sem a többségnek, s habár elvont szempontok szerint a nyelv egyéni jog, s e jog gyakorlata a nemzet tagját, mint egyént illeti, de e jog gyakorlatilag csak úgy érvényesíthető, ha az egyén azon anyagi kíváncsalaknak megfelelően képes, miket e jog gyakorlatának érvényesítése a közönségtől megkövetel. Szükség tehát,

hogy az egyének oly csoportozata legyen egyült ily jog élvezetére, a mely a szükséges erkölcsi és anyagi factorokkal bir azon anyagi és műveltségi feladatok megoldására, a miket egy ily jog alkalmazása megkíván.

Kérdésen kívül ezen feladatnak kisebb anyagi mérték meg nem felelhet, mint az összes megyei adókötelezettség egy negyed része, és ha hazánk népesedési viszonyait vesszük tekintetbe, ezen jog kimondása által a nemzetieségek oly jogot nyertek meg, a mely egész földkerekségén pártatlan, s méltányosságában, szabadelvűségében sehol sincs megközelítve.

A mi már a megyei különnyelvek használatának az országos felsőbb közegre való vonatkozását illeti, mint a hol a dolog természete szerint csak is az ország közös nyelve lehet alkalmazásban, e részben a régi erdélyi transmissionalis rendszer alakjára, a megye kebelében kelt okmányok hiteles átfordítási rendszerének alkalmazása által segíthet, mely átfordítás a felsőbb hatóságokhoz folyamodó és felhívott felek, s illetőleg ügyvédek aláírása által hitelesítettnek.

Jelen véleményemben inkább csak az elmélet terén maradtam, s nem elegyedtem részletes formulázásba, egyszersmind assimilatiók kérdésében mellőztem a pénz és katonáskodási ügyet, mint a hol a dolog természete szerint a legteljesebb egyesség és ugyanazonosság szükséges.

Dózsa Dániel.

Lapszemle.

A poroszok bevonulása Holsteinba fölötté nagy nyomatékú tény! — ugymond a „Wiener Abendpost”, s kiemeli, hogy Poroszország ezzel egyoldalul visszalépett a gasteini szerződés teréről és ezzel feltűnő s hallatlan szerződés-szegést követett el. Ha — ugymond — Poroszország jogtalan s igazolhatlan lépése azonnal véres összeütközést nem idézett elő, ez egyedül a Holsteinban levő austriai kormányközegek mérséklétének köszönhető.

Az „O. D. P.” a poroszok bevonulását összeköttetésbe hozza a szövetség nél történt legújabb eseményekkel. Holsteinban adatik a jel a harcra. Poroszország el van tükélve, a holsteini rendeket semmi esetben sem engedni összeütni s őket erőbatalommal is szétverni. De másutt is igyekszik magának hadesetet teremteni. Bajorország, mint tudva van, a szövetség nél azon indítványt tette, hogy Mainz és Rastatt szövetségi várakban az austriai és porosz őrségi csapatok a háboru tartama alatt más csapatok által pótolassanak. A szövetségi katonai bizottmányban Austria azon indítványt tevő, hogy az új őrség kurhessiai és thüringiai csapatokból álljon, s a katonai bizottmány többsége ezen indítványt jóváhagyta; de Poroszország azt indítványozta, hogy e két vár bajor, hesseni és nassauai csapatokból kapjon őrségeket. Az ok világos: Berlinben ama közép-államok csapatszámának egy részét, melyekről tudva van, hogy háboru esetében Austriához állóának, más őrségek által akarják absorbeálni s erre nézve azon ürügyet használják, hogy a szövetségi várak csak próbált csapattestekre bízhatók. Imárr most azt jelentik Berlinből, hogy azon esetre, ha a porosz kívánat kisebbségben marad, az egész bajor indítvány meghiusul, azaz: Poroszország nem fog a szövetségi határozatnak engedelmeskedni s csapatait Mainz s Rastattból nem vonandja vissza.

A „N. Fremdbl.” ezt mondja: Egy seregnek idegen igazgatás alatt álló országba bevonulása háboru, mert a hadsereg az államhatalmat képviseli, s teljesen közönyös, valjon az idegen sereg az egy országban álló csapatokat bevonulásában megtámadja, vagy azokat kikerüli. „Ily esemény irányában, mond e lap, a mi békeszeretettünk szótalan. Mi soha sem fogjuk Austriának tanácsolni, hogy az első arczcsapás után a másik arczát is oda nyújtsa. Ezen keresztényi alázat egyes személyeknél evangeliominak tűnhetik föl, de állam ily alázatot nem gyakorolhat, mintán fájdalom, imárr az a világ rendje, hogy azon államot, melytől nem félnek, nem is tisztelik.”

Az „Öestr. Ztg.” elutasítja azon vádat, mintha a holsteini rendek azért hivatnak volna egybe, hogy „az államjogi kérdést Poroszország ellen eldöntsék.” A rendeknek — Austria intenciója szerint — nem hivatásuk az államjogi kérdést eldönteni sem Poroszország ellen, se mellett; hanem egyszerint mint a közvetlen érdekelt ország törvényes képviselői meghallgattatnak, hogy óhajaikat s reményeiket kifejezzék. Oly tribunalt, mely az ország-fejedelmet behelyezhetné, nem képeznek, ilyen jelenleg nem

létezik, maga a szövetséggyűlés sem az. De nem az a kérdés, hanem az, vajon Auszriának van-e joga azokat egyoldalul egybehívni, s ezt már azért sem tagadhatni, mert a gasteini szerződés föltétlenül Auszriára ruházta a felségi jogok gyakorlatát Holsteinban, s a rendek egybehívása e jogok egyik legfőbbike. Ha Poroszországnak ugyanannyi oka lenne Schleswigben a rendeket egybehívni, mint a mennyi van őket hallgatásra kárhoztatni, úgy Auszria még annak kockázatát is, hogy tüzes nyelveken fognak Poroszország „jogosult hatalmi állása mellett Éjszaton” föllépni, nem akadályozhatná azt, a mit akadályozni nincs oka.

A „Br. Ztg.” berlini levelezője írja: 1850 őszén Vilmos király, akkoriban porosz hg, Mantuffel elbocsátását kívánta, és hogy, majdnem egész éjszakai Németország, szűkség esetén maga a főváros föladásával is, 120,000 ember induljon Bécs felé. A bátor vállalat sikere fölött támadhattak kétségek, de az indítvány mindent háttérbe szorító erélyről tanuskodott. Ha a jelek nem csalnak, úgy a bekövetkező háborúban ezen erély tényekben fog nyilatkozni. E mellett szól többi közt a rajnaparti Westphalia majdnem tökéletes kiűritése és a ropant tömeg összpontosítása a szász határon, és pedig nevezetesen az Elbe balpartján. Az elfoglalt állások után ítélve bajosan lesz lehetséges az osztrák hadseregnek a poroszok benyomulását Szászországba, az érzékenység kiágazásai előtt csak némileg is feltartóztatni. A szász hadsereg pedig alig bírja a poroszok előnyomulásának csak tizenkét óra hosszát is ellentállani. A „Bresl. Morgenztg.” következő indítványt teszi: „Mi lenne akkor, ha mi a bekövetkező háborúban Nagy Frigyes mulasztását helyreütnők és az ugynevezett „osztrák Sileziát” ráadásul bekebeleznők? Akkor ismét együtt lenne minden és Glatz grófság nem képezne oly szabálytalan beekelés az osztrák birtokba.” — Ugyanezen lap azt a tudósítást vette az osztrák határról, hogy mi-helyest tettre kerül a dolog, nem lehetetlen, hogy Silezia e vagy ama részét rövidebb időre feladják. E sorsot helyezik különösen kilátásba Boroszló városának. A koronaherceg ez értelemben nyilatkozott volna.

A „Schles. Z.” egy berlini levelezője írja: „Oly helyzetben, mint a jelenlegi, midőn két hatalom áll egymással szemközt felszerelve úgy, mint Poroszország és Auszria, s a casubeli már megvan, legfőkébb az itéletképtelen tömegre nézve bir fontossággal, hogy ki teszi meg a további első lépést. Miután a béke fenntartására minden kilátás eltűnt, s az ellentétek engesztelhetlensége be van bizonyítva, a háboru kezdete már csak hadászati motivumoktól tétethetik függővé. Különben a számos érintkezési pontnál fuggva, melyeken a porosz és osztrák érdekek egymásba ütköznek, nem fog hiányozni az ürügy sem, mely a hadászati okokat fedje. Lehetségesek újabb osztrák csapatok Holsteinba szállítása okot, alkalmat szolgáltatott volna a háboru rögtön kiütésére. A vasut, mely Hesse-nen át vezet, majdnem csak egy ágyulövénysíre halad el a Wetzlarnál felállított porosz csapatok mellett. A mint itt ama feltűnő hír a szándékolt csapatszállításról tudva lett, rögtön jelezték ugyan, hogy még az ily rendszabály sem fogná Poroszországot védelmi állásából kisodorni, s miután ama rendszabály visszavétetett, fölösleges is vizsgálni, hogy mit tett volna Poroszország. Ha megengedi a csapatszállításokat, úgy talán azt gondolta, a mit Blücher Katzbachnál: várni kell, míg elég ellenség lesz odaát, mert az osztrák megszálló csapatokat Holsteinban lehetetlen oly erőre emelni, hogy csak némileg is biztosítva legyenek. Valószínűleg az osztrák kormányt is ennek megfontolása vezette arra, hogy szándékától visszalépjen.”

A pesti országgyűlés.

Az alsóház ülése június 11-kén.

Jegyzőkönyvitelesítés s a beérkezett kérvények és irományok elnök részéről bejelentése stb. után napirendre kerülő, Öcsvay jegyző felolvasta az inség tárgyában kiküldött nemzetgazdászati bizottság jelentését.

Deák Ferencz erre szót emelt, s kijelenté, hogy miután Ö Felsége a szükséges intézkedéseket már megrendelte, nem tartja szükségesnek, hogy a javasolt felírás (mult számunkban már közöltük) Ö Felsége elé terjesztessék (Helyes!) hanem az ottan felhozott eszméket inkább a választmány jelentésére hozandó végzésbe szeretné foglaltatni. És felolvassa e végzés szerkezete iránti indítványát, mely kevés módosítással összevágó azon javaslattal, mit mult számunkban egész terjedelmében közlünk.

Ez indítvány a ház asztalára letéve, elnök jelenti, miszerint a fennforgó tárgyra nézve még két módosítvány adatott be, egyik Kállay Ödön szabotcsmegei, a másik Halász Boldizsár pest-megyei képviselő által.

Az indítvány s módosítványok kinyomatni határozattak, s az inség-ügy a szeredai ülésben tárgyalatik.

A reform. anyaszentegyház közsina B-Hunyadon, a kolozs-kalotai egyházkerületben június 11.

A tegnapi jegyzőkönyv felolvasatván helybelyezett, szövegére jó a főjegyzői tanács rendelete,

melyben tudatja, hogy a főjegyzői választásra négy egyént jelölt ki, n. m. Elekes Károly fejevári espereset, Faragó József szilágyi espereset, Hegedüs János nagy-enyedi tanárt és Szász Domokos kolozsvári lelkész; s felszólítja a közzsinatot a választás megejtésére.

Elnök felkéri a közzsinat tagjait ezen rendelet folytán szavazataik beadására.

Kis Pál udvarhelyi esperes a dolgot szó nélkül nem hagyhatja, mert ott egy oly egyént lát candidálva — Szász Domokost — ki az 1836-ban hozott főgyh. tan. határozatnál fogva, mit e közzsinat is magáévé tett s így törvénynyé vált, a candidatioba teljességgel be nem mehetett volna, minthogy ezen törvénynél fogva főjegyzői állomásra csak is egyházi officialisok, azaz: esperesek és jegyzők s felszentelt tanárok candidálhatnak. Ezt a törvényt tehát a főgyházi tanács egyoldalúan el nem vonhatja, következésképp, ha a közzsinat ebben fel nem szólalna, azzal vádoltathatnék, hogy vagy nem tudja a törvényt, vagy fél a mellett felszólalni. Ö tehát a választást ezuttal mellőzendőnek véli s indítványozza: kéressék meg a mlgos f. e. tanács, méltóztat a törvény értelmében új candidatiót terjesztetni a közzsinat elibe.

Elnök: A tiszt. esperes urak a főconsistoriumban a választásnál jelen voltak: mikor látták, hogy a négy számban oly egyén ment be, ki törvény szerint nem candidálható, miért nem szólaltak fel akkor.

Péterfi József, marosi esperes: Mielőtt a candidatióhoz szólhatnánk, felolvastatni kérem a püspöki meg erősítő diplomát, mert addig nem választathatunk, míg velünk hivatalosan tudatva nincs a püspök megerősítése.

Püspök: Hozzám még a megerősítési diploma el nem jött, mert különben a hitet — mielőtt az elnöki széket elfoglalom — letettem volna, de a mlgos egyh. főtanácsossal hivatalosan tudatva van a megerősítés, s azt azonnal, ha kívánják, felolvastatom.

Többen: Rendén van! Ennek folytán a fő e. tan. körrendelete, melyben tudatja, hogy néhai Bodla Sámuel halálával megfűresült püspöki hivatalra a következőkkel joggal választott főjegyző Nagy Péter legfelsőbb helytt megerősített s egyszersmind Ö Felsége által kir. tanácsosi czimmal is kegyelmesen felruházott. Melynek hallatára az egész zsinat hosszasán tartó előjenekre tört ki.

Ezután felolvastatja a f. egyh. tan. 1836-ban kelt határozatát, melyben a candidatio köre megállítatik, s mely szerint csak tractualis officialisok és felszentelt tanárokra szoríttatik ezuttal a főjegyzőségre való candidálhatóság, s ezt írásban a tractusok jövőre el nem küldhetik, de személyes szavazataikkal kell a candidatioi választásba részt venniük.

Dáné Mózes: hunyadi jegyző-helyettes, szászvárosi lelkész. Mig ezen határozatot nem olvasta, megvallja, a candidatiót törvénybe ütközőnek találta, s azon véleményben volt, hogy a zsinat a választásba belé nem elegyedhetik, de most miután hallotta ezen határozatot, csak egy ideiglenes dolognak tartja. Ezuttal tehát csak az akkori viszonyok között és így nem egy megállapított törvény, csak egy expediens. Ö a mostani candidatióban visszatérést lát a törvényhez, a protestantismus alapelveihez, mely szerint a választás különbség nélkül minden papra kiterjed, s meg van győződve, hogy kik a főconsistoriumban jelen voltak, azért nem szólaltak fel, mert ebben a főconsistoriumnak visszatérést látták, a zsinat azon többtűk megújított óhajtatásához, hogy a candidálás kategóriákra ne szoríttassék, de minden pap választatható legyen, s ezt jegyzőkönyvileg kimondatni kéri, s egyszersmind a főgyh. tanácsot határozatilag felszólítani, hogy jövőben ez állandó törvénynyé váljék.

Péterfi J. Abba a gyanuba eshetnék, hogy maga mellett szól, de kijelenti, hogy ő már három ízben volt azon helyzetben, hogy a főjegyzői állomás megfűresedésevel személye szóba hozatott, de ő maga ezért soha senkinek egy szót sem szólott, e végett senkinek ajtóját be nem nyitotta. Soha ebbeli vágyait senkinek nem is nyilvánította. Ö tehát a tárgyban érdekelve nincs, de ki kell jelenítenie, hogy itt nem arról van szó, hogy új törvényt csináljunk, de hogy törvény szerint járjunk el. Itt oly egyén választása van előnkbe terjesztve, kit törvény szerint candidálni nem lehetett volna. Új candidatio mellett szavaz s a főjegyzői állomást addig csak ideiglenesen óhajtatja betölteni. E véleményt osztják: Benkő János, Benedek József és Áron urak, kik a zsinat tekintélyével összeférhetőnek nem tartják, hogy szó nélkül meghajoljon a főgyh. tan. rendeletei előtt; nem alárendelt, de coordinált testületnek tartják a zsinatot. Végre: b. Kemény Domokos lelkes szavakban kifejtve a választás elhalogatásában rejlt veszélyt, ha t. i. a püspök meg találja halmi és az egyház fő nélkül maradna. Dáné Mózes indítványa elfogadtatott s a főjegyzői állomásra Elekes Károly 5 hián 43 szavazatból minden szavazatot megnyert s lelkes éljenek között az utána kiküldött követek élén a gyűlésbe belépve, püspök ő mlga megválasztatása felől lelkes beszéddel értesíti s hivatala elfoglalására felszólítja. Mire Elekes Károly meghatóttan felel, megköszöni a személyébe helyezett bizalmat, s kijelenti, hogy ő ezt

a tollat úgy veszi által, hogy ezzel kíván sirjába szállani, s nem óhajtatja, hogy püspökségre való következésre az ő életében alkalom nyíljk. Éljen! Éljen!

Ekkor Szász Gerő ideiglenes jegyző, székeből kikelvén a tollat átveszi s a további tárgyalások megkezdődnek. A nevezetesebbekről tudósítani fogja a „Közöny” olvasóit Zömlén.

Törlesztési terv az erdélyi földtehermentesítési kötvények sorsolása iránt.

Év	Félév	Kötelezvény	Folyó 5 száza-	Törlesztési	A törlesztendő kö-	Ausztriai értékben	
		állás a folyó év kezdetén	lékos kamatok	hányad	telezvények név- értéke s a folyó kamatok összesen tesznek!	átszámítva, a mellé- kelt egész összeg tesz:	
		forint.	forint.	forint.	forint.	forint.	kr.
1866	1.	70000000	1750000	162000	1912000	2007600	—
1866	2.	69838000	1745950	166000	1911950	2007547	50
1867	1.	69672000	1741800	170000	1911800	2007390	—
1867	2.	69502000	1737550	174000	1911550	2007127	50
1868	1.	69328000	1733200	179000	1912200	2007810	—
1868	2.	69149000	1728725	183000	1911725	2007311	25
1869	1.	68966009	1724150	188000	1912150	2007757	50
1869	2.	68778000	1719450	192000	1911450	2007022	50
1870	1.	68586000	1714650	197400	1911650	2007232	50
1870	2.	68389000	1709725	202000	1911725	2007311	25
1871	1.	68187000	1704675	207000	1911675	2007258	75
1871	2.	67980000	1699500	212000	1911500	2007075	—
1872	1.	67768000	1694200	218000	1912200	2007810	—
1872	2.	67550000	1688750	223000	1911750	2007337	50
1873	1.	67327000	1683175	229000	1914175	2007783	75
1873	2.	67098000	1677450	234000	1912350	2007022	50
1874	1.	66864000	1671600	240000	1914600	2007180	—
1874	2.	66624000	1665600	246000	1911600	2007180	—
1875	1.	66378000	1659450	252000	1911450	2007022	50
1875	2.	66126000	1653150	259000	1912150	2007757	50
1876	1.	65867000	1646675	265000	1911675	2007258	75
1876	2.	65602000	1640050	272000	1912050	2007652	50
1877	1.	65330000	1633250	279000	1912250	2007862	50
1877	2.	65051000	1626275	286000	1912275	2007888	75
1878	1.	64765000	1619125	293000	1912125	2007731	25
1878	2.	64472000	1610800	300000	1911800	2007390	—
1879	1.	64172000	1614300	307000	1911300	2006865	—
1879	2.	63865000	1596625	315000	1911625	2007206	25
1880	1.	63550000	1588750	323000	1911750	2007337	50
1880	2.	63227000	1580675	331000	1911675	2007258	75
1881	1.	62896000	1572400	339000	1911400	2006970	—
1881	2.	62557000	1563925	348000	1911925	2007521	25
1882	1.	62209000	1555225	357000	1912225	2007836	25
1882	2.	61852000	1546300	365000	1911300	2006865	—
1883	1.	61487000	1537175	375000	1912175	2007783	75
1883	2.	61112000	1527800	384000	1911800	2007390	—
1884	1.	60728000	1518200	394000	1912200	2007810	—
1884	2.	60334000	1508350	403000	1911350	2006917	50
1885	1.	59931000	1498275	414000	1912275	2007888	75
1885	2.	59517000	1487925	424000	1911925	2007421	25
1886	1.	59093000	1477325	434000	1911325	2006891	25
1886	2.	58659000	1466475	445000	1911475	2007048	75
1887	1.	58214000	1455350	456000	1911350	2006917	50
1887	2.	57758000	1443950	468000	1911950	2007547	50
1888	1.	57290000	1432250	480000	1912250	2007862	50
1888	2.	56810000	1420250	492000	1912250	2007862	50
1889	1.	56318000	1407950	504000	1911950	2007547	50
1889	2.	55844000	1395350	517000	1912350	2007967	50
1890	1.	55297000	1382425	529000	1911425	2006996	25
1890	2.	54768000	1369200	543000	1912200	2007810	—
1891	1.	54225000	1355625	556000	1911625	2007206	25
1891	2.	53699000	1341725	570000	1911725	2007311	25
1892	1.	53099000	1327475	584000	1911475	2007048	75
1892	2.	52515000	1312875	599000	1911875	2007468	75
1893	1.	51916000	1297000	614000	1911900	2007495	—
1893	2.	51302000	1282550	629000	1911550	2007127	50
1894	1.	50673000	1266825	645000	1911825	2007416	25
1894	2.	50028000	1250700	661000	1911700	2007285	—
1895	1.	49367000	1234175	678000	1912175	2007733	75
1895	2.	48689000	1217225	695000	1912225	2007836	25
1896	1.	47994000	1199850	712000	1911850	2007442	50
1896	2.	48282000	1182050	730000	1912050	2007652	50
1897	1.	46552000	1163800	748000	1911800	2007390	—
1897	2.	45804000	1145100	767000	1912100	2007705	—
1898	1.	45037000	1125925	786000	1911925	2007521	25
1898	2.	44251000	1106275	806000	1912275	2007888	75
1899	1.	43445000	1086125	826000	1912125	2007731	25
1899	2.	42619000	1065475	846000	1911475	2007048	75
1900	1.	41773000	1044325	868000	1912325	2007941	25
1900	2.	40905000	1022625	889000	1911625	2007206	25
1901	1.	40016000	1000400	911000	1911400	2006970	—
1901	2.	39105000	977625	934000	1911625	2007206	25
1902	1.	38171000	954275	958000	1912275	2007888	75
1902	2.	37213000	930325	982000	1912325	2007941	25
1903	1.	36231000	905775	1006000	1911775	2007363	75
1903	2.	35225000	880625	1031000	1911625	2007206	25
1904	1.	34194000	854850	1057000	1911850	2007442	50
1904	2.	33137000	828425	1083000	1911425	2006996	25
1905	1.	32054000	801350	1111000	1912350	2007967	50
1905	2.	30943000	773575	1138000	1911575	2007153	75
1906	1.	29805000	745125	1167000	1912125	2007731	25
1906	2.	28638000	715950	1196000	1911950	2007547	50
1907	1.	27442000	686050	1226000	1912050	2007652	50
1907	2.	26216000	655400	1256000	1911400	2006970	—
1908	1.	24960000	624000	1288000	1912000	2007600	—
1908	2.	23672000	591800	1320000	1911800	2007390	—
1909	1.	22352000	558800	1353000	1911800	2007390	—
1909	2.	20998000	524975	1387000	1911975	2007573	75
1910	1.	19612000	490300	1422000	1912300	2007915	—
1910	2.	18190000	454750	1457000	1911750	2007337	50
1911	1.	16733000	418325	1494000	1912325	2007914	25
1911	2.	15239000	380975	1531000	1911975	2007573	75
1912	1.	13708000	342700	1569000	1911700	2007285	—
1912	2.	12139000	303475	1608000	1911475	2007048	75
1913	1.	10531000	263275	1649000	1912275	2007888	75
1913	2.	8882000	222050	1690000	1912050	2007652	50
1914	1.	7192000	179800	1732000	1911800	2007390	—
1914	2.	5460000	136500	1775000	1911500	2007075	—
1915	1.	3685000	92125	1820000	1912125	2007731	25
1915	2.	1865000	46625	1865000	1911625	2007206	25

egyleti tagtársainkat s közügyek körül buzgolókat hazánkban országoszerű; miszerint az alábbi pontokra nézve u. m.

a) mekkora kiterjedésű avagy nagyságú eddig a kár szűlő, gabona s más természetűekben és takarmányokban? — s ebből kifolyólag

b) van-e valahol oly mérvű károsodás, hogy abból keletkezhessen helyi vagy általánosabb inségtől tartani lehessen?

c) a jelen állapotról ítélve milyenszerű természetre lehet számítani? — s ugyan innen kiindulva

d) remélhető oly termés, hogy abból Erdély szükségletei fedezve legyenek s ezentúl valami felesleg kivételre is maradjon?

saját körünkbe részletes és minél biztosabb adatokat szerezve, azokat egyetünknek haladék nélkül megküldeni sziveskedjenek.

Az ügy fontosságához képest gyors intézkedés szükséges voltát már magában elegendő indoknak, de a fenyegető inség szótára mindig figyelmes hazafi részvétét annál is teljesebb biztosítéknak tartjuk arra, hogy a t. ez. egyetli tagtársak s tisztelt hazánkban a felszólításoknak megfelelő tudósításait folyó hó 25-éig elvárassunk.

Az erd. gazd. egyesület 1866 június 11-én tartott választmányi üléséből az alábbi távollétében Fülel István, Ascherman Ferenc, szakosztályi elnök, titkár.

Maros-Vásárhely városa hódolati felirata.

Császári Apostoli Királyi Felség Legkegyelmesebb Urunk!!!

A székely nemzet örök időktől törhetlen hűséggel ragaszkodott uralkodójához, alkotmányos szabadságához s veszély idején e nemzeti büszkeséggel feltett kincsei védelmezésére soha semmi áldozattól vissza nem rettent.

Ezen vitézségről híres nemzet őseitől leszármazott utódokból nőtt ki magát Maros-Vásárhely szabad királyi város polgársága is, s a mily ki-mondhatatlan öröm lelkesített, midőn Felséged anynyi fájdalmas emlékü év után ősi alkotmányunk visszahelyezésére a nemzet és haza anyagi és szellemi jólétének és boldogságának biztosítására a remény szelíd világu szövetségét legmagasabb ígérete által felgyújtani kegyeskedett; épp oly megdöbbentő rettegés szállott meg, látván, hogy az egész európai látkörön mutatkozó nehéz fellegek s a már-már kitörendő jogtalan megtámadás fergetegei, Felséged dicső feledhetetlen emlékü ősei uralkodása alatt egyesített birodalmat, s így imádott hazánkat is veszélyfel felgyújtották s az által — a törvényesen egygyé lett Magyarhon elévülhetetlen alkotmányos élete — helyreállítását, s a kor kívánalmait szerinti tovább fejlődését is akadályozták.

Őseink nyomdokán haladva meg vagyunk győződve, hogy az európai nemzet családtól különböző elszigetelt népfajunk, csak a szerződéses törhetlen kapcsaival egygyé lett közös birodalomba, Felséged boldogító uralkodása védő szárnyai alatt állhat fűn biztosan.

A trón és hazánk iránti tántoríthatatlan hűség és ragaszkodás érzetéből folyólag polgári s alattvalói kedves kötelességünknek ismerjük, mindig tanúsított hódolatuink s hűségünk nyilvánítását ez uttal is Felséged szentséges színe eleibe juttatni azon őszinte nyilatkozáttal, hogy valamint elődeink mindenkor, ha Felséged dicső őseit s a pragmatica sanctio törhetlen kapcsaival egybeforrott közös birodalmat veszély fenyegette, a történelem tanúsága szerint megmentésére semmi áldozatot nem kíméltek, úgy mi is e válságos percekben végső erőnket is készek vagyunk a birodalom s Felséged uralkodására megoltalmazására fűlődni, kérvén az igazságos ügyet védelmező Istent, hogy ha a jogtalan megtámadás percek csakugyan bekövetkeznek, Felséged vitéz hadseregét segítse győzelemre, hogy a béke áldásait élvezve, Felséged atyai szívének legbőbb óhaját, a nép boldogítás nagy művét befejezhesse.

Legalázatosabb alattvalói hódoló tisztelettel maradván

Császári Királyi Apostoli Felséged Legkegyelmesebb Urunk

legalázatosabb hű alattvalói, sz. kir. M.-Vásárhely város tanácsa és esküdt közönsége.

Maros-Vásárhely, június 11-én, 1866.

Levelezés.

Kolozsvár, június 8. 1866.

Örömmel olvassuk a „K. Közlöny” 63-dik számában, hogy valabára felszólamlás történt a Kolozsvár városi vámszabályozásról, s különösen a vámközelítési általi igazságtalan eljárás miatt; ezen felszólamlás azonban csak a városi adófizetők érdekében terjedvén ki, legyen szabad egy vidéki egyének is szerény észrevételeit becses lapjába felvételni kérem.

Általános tudvalevő dolog, hogy az 1853. február 10-én kibocsátott császári patens által csak a cs. kir. birodalmi utak és hidak vámoltatása lön szabályozva; s az ugyanazon évi július 12-én kibocsátott ministerialis rendelet 2-ik §-lye világosan és félreérthetetlenül mondja, hogy a ma-

gán vámtulajdonos csak azokra térjesztheti ki a vámfizetési kötelezettséget, kik addig vámentesítési joggal nem bírtak. Ugy hiszem, ha egy magázó tudja ezen patens és ministerialis rendeletet, annál jobban kellene tudnia azt Kolozsvár sz. kir. város tks tanácsának; de úgy látszik, hogy a t. tanács jónak látja ezt nem tudni akarni; mert ez országban talán egyedüli a magán vámtulajdonosok közt; ki a vámfizetési kötelezettséget kiterjeszti a volt kiváltságos osztályra, és a régi törvény és százados szokás által meghatározott vámrendszert megváltoztatni, holott ez a törvényhozás jogai közé tartozik, s így a hazában egy városnak is ebben változtatásokat tenni nem is szabad, addig míg e tárgyban az illetékes törvényhozás másképpen nem intézkedik. Gyakran panaszkodunk mi már a kolozsvári tks tanács ezen önkényes adóztatása ellen; volt is annyi eredménye, nemes Kolozs megye tks tisztsége mult 1865. október havában 5641. sz. a. járási szolgabírákhoz menesztett rendelettel — hivatkozva a fennebbi ministerialis rendelethez — biztosított, hogy a tanács ebbeli illetéktelen vámolatási rendszere jövőre nem történik; de fájdalom, biz ez e mai napig is csak biztosítás maradt; s bámulva tapasztaljuk, hogy egy törvényhatóság éppen az országos főhatóság székhelyén merészi önkényes igazságtalan vámolatási eljárását folytatni.

Vajha mielőbb nemcsak a városi adófizető, hanem a vidéki volt kiváltságos osztály, eddigelé még semmi törvény által el nem törölt joga az illető községek által tiszteletben tartatnék, s az oly sok s nem igen kellemes felszólamlásra okot ne szolgáltatna.

Örhegyi.

Perecsen, június 10. 1866.

(A magy. gazdasági-egylet által szűlős gazdák-nak adott tanácsok tídvös hatása.) T. szerkesztőség! A „K. Közlöny” idei 65. számában az országos m.-gazdasági egyesület igazgató választmányának tanácsadását a mult május havi 24-ki fagy által szenvedett szőlőtőkék metszése körüli eljárást illetőleg folyó hó 10-én olvasván, azonnal egyik perecseni szőlőm megtekintésére siettem, mely szőlőmnek egy tetemes részét, a mely dusan meg vala fűstös számlázva (mi szőlőgyi szőlősgazdák a fűstös számlát tartván legjobb szőlő trágának) az irt hideg merőben, annyira elforrázott, hogy majdmi jövőre, zöltség azon nem marad.

Ezen szőlőmben folyó hó 4-én vinczelléremmel, s ahoz értő napszámosaimmal a fenemített tanácsadás szerinti műtétet vittem végbe, nagy örömmelre bámulattal szemléltem, ezen műtétnek dús eredményét, alanyira, hogy ezen leforrázott rész-szőlőm, csaknem ugyanazonos vala a többi részszel, a meghagyott idei jövések szemeiből kővér gerezdes jövések sarjaztak, s a tökéből hozott sikták is gerezdesek; igaz ugyan, hogy ezen részen csak 1/3-d termést várhatunk, de ez is nagyon kielégítő akkor, a midőn éppen semmi termést nem reméltünk, s jövőre termőfát is várhatunk.

Ezen egyszerű tollamból kifolyó tudósításom annnyival inkább kérem a t. szerkesztőséget becses lapjában felvenni, hogy a nagy szőlős gazdáközönség azon része, mely velem együtt elcsüggedve volt elrongált szőlője része termése felől, élvezhesse azon örömet, melyet én élvezek a mai napon, a fenirt tanácsadás műtetele tetemes hasznát látván.

Szentmarjay Lajos.

Különfélék.

— Ö cs. kir. Apostoli Felsége következő legfelsőbb keiratot méltóztatott kibocsátni:

Kedves herceg Colloredo Mannsfeld!

Az állam-adósság ellenőrzése végetti bizottmány által, az 1865. évi állam-adóssági ügyálladéka vonatkozó észrevételei iránt Hozzám intézett, folyó évi május 11-ről kelt előterjesztményből megelégedéssel látom, hogy a bizottmány az 1865. oct. 27-ről kelt törvényvel eléje szabott föl- adatot kötelesség-buzgalommal s leikiismeretességgel fogta föl, s az állam-adóssági ügynek minden ágát gondos ellenőrzés s bírálat alá veté.

Nem kevésbé megelégedésemre szolgál, a bizottmány ügyletéből azt láthatni, hogy az összes állam-adóssági szolgálat minden tekintetben legkövetesebb rendben s szabályszerűséggel eszközöl- tetik, hogy a pénzügy-igazgatás részéről minden idevágó törvényes határozat pontosan megtartatott, s az állami hitelezőkkel szemben vállalt összes kö- telezettségek a legszabatosabban teljesítettek.

A mennyiben a bizottmány, az állam-adóssági álladéki fölötti ellenőrzés törvényesen határok közé szorított megbízásából alkalmat vesz magának, az 1865. sept. 20-ról kelt nyiltparancsom alapján pénzügyministerem által eszközölt, s az 1865. november 23-ról, 1866. april 24-s május 5-ről kelt törvényekkel szentesített rendszabályok minőségét megvitatásainak körébe vonni, s ehhez általános természetű politikai észrevételeket csatolni, nem akarom félreismerni azon hazafias szándékot, mely a bizottmány tagjait eziránt bizonyosan vezérelte.

A népek azon joga, miszerint a törvényho- zásnál s pénzügy-kezelésnél törvényes képviselő- teik által elhatározólag közreműködhesse, Álta- lam tinnepélyesen biztosított. Ezen biztosítás való- sítása komoly s szakadatlan törekvésnek marad, és semmianem boldogulandja inkább szívemet, mint ha

ez egyetértés, s hazafias összefűködésnek azon ér- zelmé, mely a fenyegető háboru veszély-perceiben birodalmam összes népeinél oly hatalmasan jut ér- vényre, s Austriát kifelé oly erőssé s tiszteletet- parancsolóvá teszi, a benső jogalakulás kérdésénél is vezetőleg s elhatározólag fog hatni, s erre egy életerős alkotmány szerinti szervezetben nyerni meg teljes fölmentelést s megerősítést.

Schönbrunn, június 6-án, 1866.

Ferenc József s. k.

„Mint biztos hírből tudjuk, Haynald Lajos érsek ő excája a jövő hónap folytán Olasz- országból haza utazik Szécsénbe. Ő exelja közle- lebből Pompeji múkineseit és régiségeit tanulmá- nyozta, kedvencz idő-töltése a fűvészetrel is össze- kötve kirándulásait.

© Bécsben a magyar országgyűlés elnapolá- sáról kezdnek ismét beszélni. A „Pol. Hetilap” ismeretes bécsi levelezője is említi. Azt állítják — ugymond — hogy néhány nap alatt (!) a mi ország- gyűlésünk is el fog napollatni és akkor el lehetend mondani, a belpolitikai életet illetőleg, hogy az egész birodalomban néma esend uralg. De — kéri — valjon nagyon előnyös leend-e ezen esend a monarchiára nézve? A külföldön uralkodó nézete- ket e esend legalább nem fogja helyreigazítani; e czélra inkább cselekvés, fűrge alkotmányos élet lenne szükséges stb.

„A tegnap lefolyt országos vásár — mint az utóbbi években rendszeren — gyengén ütött ki. A lóvásár élénk volt, a mennyiben régidőtől fogva több és jobb ló nem volt kiállítva mint most; vevő azonban itt is gyéren mutatkozott.

„Közelebből a sétatéri taván érdekes cső- nokverseny lesz. Mint halljuk, az első díjra Sandolinnal versenyeznek, a másodikra két evezős csolnakkal, végre négy evezővel. A verseny után Ulrich tűzijátéka fogja a közönséget mulattatni.

„A helybeli iparkamara közbejárta folytán el van rendelve, hogy jövőre az urbéri papírok szelvényeit nescak Ssebenben, hanem Kolozsvárt is ki lehessen kapni.

„Egy rémhír a szivar-fogyasztóknak. A közlekedő háboru folytán az agio emelkedése miatt a havannah szivarok árát fölemelték.

„Az öreg Wrangel, porosz tábornagy, már megcsináltatta közlegényi egyenruháját, melyben saját lovas ezredében, mint zászlótartó fog szol- gálni. A királytól ugyanis nem nyervén csapatot, melyet vezényelhessen, miután kétségbevonott takti- kai ügyességével nem, legalább példaadásával akar szolgálni.

„A velencei cs. kir. tartományi delegatio falragasok által felhívja a lakosokat, hogy három hónapra lássa el magát élelmekkel. Az alsóbb rangú velencei hivatalnokoknak ugyan ily czélből három hónapi előleg engedélyeztetetik.

„Mint a „Bresl. Ztg.” értesül, háboru ese- tére egyezmény jönne létre, mely szerint a porosz és osztrák fürdőhelyek semleges területeknek fog- nának kijelenteni.

„A Tisza hullámaiban 1,100 mázsa réz 60,000 frt értékben veszett el. A nagy-bányai érc- szállítók ugyanis, kik a terhet tőredékeny talpakon szállíták, arról lőnek értesítve, hogy Dombrád kö- zeleben a fennebbi teherszállítmány elstlyedt. Azon- nal vizgálat rendeltetett el, s a Tisza medrét szí- gornan kikutatták, a nélkül, hogy a nagymennyi- ségű ércnek nyomára akadtak volna. A gyanus eset nagy hatást idézett elő, s általánosan azon hit van elterjedve, hogy az elstlyedt terhet hasztalan fáradság volna a Tisza medrében keresni.

© Az ábrándozók. Ez a czime egy két kötetes történeti regénynek, mely közelebből igen csinos kiállításban Pesten megjelent. E nem csak mindvégig érdekfeszítő, hanem egyszersmind tanul- ságos olvasmány szerzője P. Szathmáry Károly jeles regényírónk, kinek szép tollából e téren már számos és oly kedvezőleg fogadott szellemi alkotás nyert életet, hogy az elismert nevű szerző ezen újabb művét elég lenne a leggyorsztűbben figye- lembe ajánlani. Nem is szándékunk annak tüzetes ismertetésébe bocsátkozni. Ezt lapunk kiválóan poli- tikai jelleme mellett már magában a világtörté- nelmi jelentőséggel fenyegető fejlemények által igénybe vett fűr korlátolttsága se engedi. De nem állhatunk ellent azon ösztönnek, hogy méltánylá- sunkat legalább általánosságban kifejezzük, s elis- meréssel kiemeljük, hogy míg a politikai láthatá- ron zord felkők tornyosulnak, s névszerint a bel- politikai fejlemények is nem oly természetűek, hogy a kedélyeket vidámsítsák, P. Szathmáry Károly következőes hűséggel hódolva a költészet Muzsá- jának, ismét egy kellemes ajándékkal lepi meg a közönséget, s majdnem egyedül marad meg a re- gényirodalom téren kitartó munkás gyanánt e szép formában nyújtott eszmékkel deríteni fel a válságos idők miatt elkomoruló kedélyeket, s kellemesen és egyszersmind hasznosan foglalni el az elméket. A két kötetes mű, mely Kertész József pesti nyom- dász ismeretes jó izlésével van kiállítva, szerző tu- lajdona, ára, mint tudjuk, 2 frt, s kapható minden hitelen könyvtárban. Ujabbban is ajánljuk t. olva- sóink figyelmébe.

„Nyílt kérelem: Jövő évi nagy nap- tárom első íve sajtó alatt lévén már, egész tiszte- lettel kérem fel mindazon hazai írónkat, kik dol- gozataikkal meg akarják tisztelni, hogy kéziratai-

kat legközelebb e f. hó végéig küldjék be, hogy elég idején tájékozhasssam magamat az ívek számá- ról. Kolozsvárt, jun. 13-án 1866.

K. Papp Miklós*), Schillingház, középútcza.

Politikai hírek.

Austria. Bécs, jun. 9. Még e pillanatig nem tudhatni, micsoda közleni valót hozott Gram- mont hg Párisból az itteni kabinetnek. Hanem Met- ternich hg már jelzette, hogy a mit Grammont kö- zólni fog, az felettebb fontos. — Félhivatalos részről koholmányok nyilvánítatik az Austria és Orosz- ország közötti véd- és dacszövetségről terjesztett hir. Az ilyen nagy horderejű szövetségtől még mesz- sze áll az egyben-másbani nézetegység.

Francoziaország. Páris. Fuad basának Rusdi basa általi helyettesítését itt előjátéknál te- kintik a törökök bevonulásának a Dunafejedelelem- ségekbe. Félnek ez esetben az oroszok benyomu- lásától is, a hatalmak tiltakozása daczára. Claren- don lord Párisba jön, állítólag a szövetségi kötelek szorosabbá tételére. Hírként hallani egy angol-fran- czia szerződésről.

A „Constitutionnel” írja: „Már tudjuk, mily benyomást tett Austria válasza Londonban és Pé- tervárott. Azt kérdezték ott maguktól, hogy mire való a conferentia, ha Austria ragaszkodik kiköté- seihez. A programból két kérdés tűnnék el: a hercegségi, melyet Austria a német szövetség- gyűlés által kíván elintéztetni, s a velencei, melyre vonatkozólag Austria azt akarja, hogy azzal a conferentia ne foglalkozzék. — Nem marad így más tárgy, mint a német szövetségi reform, mely pedig csak eshetőleg volt az értekezleten elő- veendő, miután e kérdés csak Németországot ér- dekli. A conferentia tehát nem tűhet össze csak azért, hogy egy eshetőséggel foglalkozzék.

Minden hatalmasság a maga érdekeit saját belátása szerint fogja fel, de úgy látszik, hogy Európa jogosítva volt — más elhatározásokat várni egy conservatív nagyhatalomtól.”

Olaszország. Flórencz. Itt nagyon szá- mitnak a velencei felkelésre, mely az osztrákokat hátban szorongatná, s elősegelné az olasz hadmive- leteket. Az olasz lapok még mindez ideig nem bir- ják magukat vigasztalni a Velenczére kivetett kény- szer-kölsön felett, s azt igyekeznek kiáltni, hogy ezen eljárás népjörsértés. A republikánusok ál- modásokban ringatják magukat, hogy mint fogja az olasz hadsereg Bécsét elfoglalni, s azon meg- győződésben vannak, miszerint Garibaldi és Frigyes kir. hg Bécsből fogják diktálni a béke feltételeket Austriának; a hová légyottat tűztek ki egymásnak.

A „N. Fr. Bl.”-nak írják: „Beszélük, hogy a jól felszerelt „Governolo” hadihajó a napokban Spezzia érkezik s onnan „nem tudni, kiket és nem tudni hová” szállítand. Hasonló hírek szállong- tak Garibaldinak marsalai kiszállása előtt is. Mások még tovább mennek, s kereken állítják, hogy Ga- ribaldi, ki a királylyal titkon értekezett, a napok- ban személyesen meg fog jelenni Livornóban, s az ellenségeskedéseket f. hó 6-án vagy legfőbb 10-én saját erejére bízandva megkezdni.

Németország. Berlin, jun. 7. A „Krenz- zeitung” a következő közli szórt betűkkel: „A mint értesülünk, a poroszok ma jun. 7-én Holsteinba bevonultak. Az osztrákok tiltakozva Altonába vonultak vissza.” — Tovább írja ugyanazon lap: „Mintán Austria a szövetségnek tett nyilatkozatai által a gasteini szer- ződést egyoldalul megszüntette, magától értetődik, hogy ugyanazon állapot következik be ismét, mely a gasteini szerződés megkötése előtt létezett a bécsi szerződés alapján. A hercegségek ismét a két nagyhatalom igazgatása alatt állanak; belátánk szerint állithatnak fel bárhol mindketten megszálló csapatokat, tehát Poroszország Holsteinban és Ana- tria Schleswigben. Egyikük sem gyakorolhat többé jogokat, melyek mindkettőjüket illetik.”

Kiel, jun. 7. Gablenz altábornagynak a po- rozszok bevonulása elleni tiltakozásával egyidejűleg visszautasították Mantuffel ajánlatát, hogy Schles- wiget osztrák részről megszállják. — Egy porosz proclamációt várnak a hercegségekben, mely a holsteini közös kormányzást a bécsi szerződés ér- telmében ismét helyreállítottak nyilvánítja. A hol- steini rendek elé indványt fognak terjeszteni, hogy tanácskozási helyüket tegyék át Frankfurtba.

A „Börsenhalle” bécsi levelezője írja, hogy Austria hajlandó átengedni Velenczét, ha Victor Emanuel megfelelő területről — pl. a nápolyi király- ságról — kész lemondani. A hercegségi kérdésben ugyan-e tudósítás szerint nem lehetséges más meg- oldás, mint vagy szigoruan a német szövetségjog értelmében, vagy a hercegségek Poroszországba kebelezése, úgy, hogy Poroszország megfelelő terü- letet engedjen át.

Lipscse, jun. 7. A porosz hadsereg az osz- trák-sleziai határ felé mozog. A bankárok Berlinbe szállítják pénzkészleteiket. A tegnapi összehívott népgyűlés tartása megtiltatott; mint hírlík, ki fog birdtettni az ostromállapot.

Berlin, jun. 7. A legközelebbi vasárnapra tesznek előkészületeket a király elntazására. Wert-

*) A lapok t. szerkesztőségeit kérem e néhány sor át- vételére. P. M.

her báró Bécsből visszahívása közel kilátásba van helyezve. Hivatalos körökben a holnapi szövetségi határozatokat a háború és béke kérdésében, döntőnek tekintik. Frankfurtból jelentik: A bajor s a porosz kormány gyors végrehajtását kívánják azon szövetségi határozatnak, mely Mainz, Rastatt és Frankfurt helyőrségeinek felváltására vonatkozik. Párisból egy hivatalos sürgöny érkezett, melyben ki van jelentve, hogy Franciaország szigorú semlegességet fog követni, azonban az olasz határokon figyelő hadtestet állít.

A „Köln. Ztg.” írja: „Austria harcra készen van a vétkesebb fél, Poroszországnak azonban azon elővigyázattal kell élnie, hogy ne támadjon, mert egész Európa a támadó ellen lesz.”

A Zeidler-féle „Corresp.” írja: „Párisban azon meggyőződés uralkodik, hogy a congressus a mellőzött dolgok közé tartozik. Poroszország állása a congressushoz, többé nem a várakozó passivitás állása. Poroszország most már becsületét és biztonságát veszti tekintetbe.”

Moldva-Olahorság. Bukarest, jun. 7. A török hadsereg ma állítólag átmegy a Dunán. Ellene román csapatok küldtek. A főparancsnok-

ságot I. Károly veszi át. A kormány hadi szükség-
letre 36 milliónyi kölcsönt kér a kamarától.

Törökország. Konstantinápolyból e hó 2-ig terjedő tudósítások érkeztek. A hohenzollerni hg levelének vivője Ali basának bemutatott, de a levél nem fogadtatott el. Omer basa rendkívüli küldetésben Ruszokba ment. Sumlaba erősítések küldtek. Nusret basa különös megbízatással a Thessaliába s Epirusba történt betörésekre vonatkozólag Athenbe küldött. — Bulgária Leonidást ide hozták Salonichiból. Nemsokára megkezdik ellene az eljárást. — Egyiptomból csapatokkal terhelte 4 gőzöst várnak.

Az „O. D. P.” írja: „A porta Dalmátia partjánál is fel akar egy flottillát állítani, — mint az albaniai partnál (Antivari és Klee's mellett) olasz szabadeszadatok által netalán megkísérleendő kiszállások megállítására tekintetből. Ugy vagyunk értesülve, hogy ezen elővigyázati intézkedés Ausztriával történt előleges megegyezés folytán rendeztetik.

Ujabb. Páris, jun. 9. Bismarck gróf egy e hó 4-éről kelt körjegyzékben Ausztriára bántja a felelősséget a történeudokért. Azt állítja, hogy Ausztria meg akarja kezdeni a háborút, mivel így bel-

ügyi nehézségeit legyőzni reméli, s állítólag Poroszországban való szarcolás vagy bankrott által akar segíteni pénzügyi helyzetén.

A „Constitutionnel” ezt írja: „Franciaország helyzete a legközelebbi történelem által nem változott. A békétörékvések megbiúsultak, habár a háború még nem tört ki. Franciaország most úgy, mint azelőtt, a viszállyon kívül áll; nincs semmi kötelezettsége, s így fenntartja teljes cselekvési szabadságát.”

Legujabb. A június 12-iki „Wiener Abendpost” jelenti: Az osztrák kormány a diplomatiail összeköttetést Poroszországgal irányában megszakította és követét, Károlyt visszahívta. Austria további manifestatioi, melyek legközelebbre bekövetkezendők, teljes bizonyítványát fogják szolgáltatni az osztrák kormány elhatározottságának a hercegségek kérdésében. (H. Ztg.)

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Kolozsvári naptár a jövő hétre.

J u n i u s				Nap kél	delel	nyugszik	Hold kél	delel	nyugszik
17	V.	G. Adolf	46.	7p. 12	Op. 31m.	76. 54p.	9619p.	4615p.	11647p.e.
18	H.	Gratianus	4	7 12	0 44	7 55	10 25 r.	5 2 r.	11 0 e.
19	K.	Gyárfás	4	7 12	0 56	7 55	11 29 r.	5 47 r.	11 40 e.
20	Sz.	Florencezia	4	7 12	1 11	7 55	12 31 r.	6 31 e.	* *
21	Cs.	Rakhet	4	7 12	1 23	7 56	1 32 r.	7 15 e.	0 24 e.
22	P.	Ákos	4	8 12	1 36	7 56	2 31 r.	8 42 e.	0 50 e.
23	Sz.	Balázs	4	8 12	1 48	7 56	3 30 r.	9 28 e.	1 18 e.

☾ Első negy. 20 kán 1 ó. 19 p. kor. — ☼ a ☽ jegybe lép, 21-kén 6 ó. 7 p. e. Nyár kezd. — Merkurt nem láthatni. Venus esti cs. Márs reg. 1 ó. tájban kél. Jupiter est. 10 órán túl egész éjel láth. Saturnus esti cs. éjfélt ut. nyugsz. Naphossza 15 ó 48 p.

HIVATALOS.

Sz. 8842. 1866.

(207) (1—1)

Hirdetmény

Mintán a nagyenyedi, besztercei, kolozsvári és dévai valószínű bizottmányok személyzete felsőbb engedély folytán egy-egy taggal szaporított, szükségesnek látta a királyi országos földterhermentesítési alapigazgatóság, a végleges urbéri és tizedkártyák valószínű gyorsítása tekintetéből, az irt bizottmányokat kétféle működtetni, és ennélfogva megrendelni, hogy a tárgyalások idej 7570 és 9332 sz. a. kelt hirdetményekben elősorolt helységeken kívül még e hó folytán a következőkben megkezdessenek és az alábbi sorozat szerint folytatassanak, és pedig:

1.) a nagyenyedi bizottmány által:
Hesdát, Magyar és Oláh Léta, Kisbánya és havasa, Ivánfalva (Kákova), Bikalat és havasa, Kis-Oklós, Runk, Vidály, Nagy-Oklós, Ujfalu (Lunka), Magura, Szurdok, Fasa, Rnha-Egres, Hagymás, Magyaróság, Sittmeg-Osuriye, Szelice, Szelistye, Magyar-Szilvás, Mikes, Indal, Pusztá-Szt.-Király, Magyar Közép és Felső-Peterd, Berkes, Mészög, Szind, Koppánd, Tur, Komjátszeg, Pusztá Csán, Pusztá-Szt.-Márton, Bányabük, Rüd és Ajton.

2.) A besztercei bizottmány által:
Toplicza, Mesterháza, Palota, Ratosnya, Déda, Kövesd, Monosfalva, Liget, Maros-Hodák, Doszujo, Erdőszakál, Véc, Lővér, Felfalu, Magyar és Szászregén, Berecztelke, Abafája, Vajda-Szentiván, Sárpatok, Várhegy, Póka-Keresztur, Poka, Majos, Almás, Toldalag, Undha, Körte-Kapu, Magyar- és Szász Fülpes, Szent-András, Harasztos, Szász Bányicza, Dedrád, Széplak, Oláh Ujfalu, Ludvég, Batos, Alsó és Felső Répa és Vajola.

3.) A kolozsvári bizottmány által:
Szász Lona, Gyalu, Visla, Hév és Hideg Szamos, Hideg Havas, Marisel, Lapis-tya, Egerbegy, Dongó, Kalota Ujfalu, Keleczel, Retyiczal, Meregny, Magyar Valkó, Magyar és Oláh Gyerőmonostor, Bedecs, Pányik, Erdőfalva, Derite, Oláh Bikal, Bükény, Incesel, Bocs, Jakótelke, Damos, Körösfő, Nyárszög, Sárvasár, Zentelke, K. Szt.-Károly, Rogosol, Viság, Magyaró Kereke, Székelyő, Trányis, Marosiaka, Malomszeg, Bánfi-Hunyad, Sebes váralya, Nagy és Kissebes és Csucs.

4.) A dévai bizottmány által:
Haro, Kereköz, Vormaga, Nagyág, Csértés, Toplicza, Bohold, Maros Solymos, Burjánfalva, Kecskeháza, Nyavalyásfalva, Füzesd, Sztójenszáz, Szelistyora, Szuliget, Fornadia, Kajánál, Grujelás, Bertán, Branyicska, Tirnavicza, Tiráva, Fülksora, Gyalakuta, Gyalumáre, Valesora, Baresd, Lungosora, Viska, Fújes, Bogara, Voreza, Cser-tés, Kozsa, Ulyes, Kulyes, Bácsfalva, Maros Ilye, Gothátja, Guraszáda, Tataresd, Kimpuri, Vika, Bunksor, Alsó és Felső Boj, Kamarzsinesd, Damilest, Brassó, Almás, Almás, Szelistye, Minkanesd, Poganesd, Cserbia, Godinesd, Petresd, Brádaczél, Burreck, Glodgilesd, Tamásesd, és Zám községében.

Továbbá a Brassóval egyesítettudvarhelyi valószínű bizottmányok kerületben a tárgyalások ugyancsak ezen hó folytán meg fognak kezdeni és Galacz, Hidedgút, Héviz, Oláh Bogáth, Dask, Máthéfalva, Alsó Rákos, Úrmös, Ágostonfalva, Felső Rákos, Vargyas, Száldobos, Bardocz, Füle, Kis és nagy Baczon, Bibarczfalva, Baroth, Olosztelke, Hidvég, Árapatak, Erdőd, Bodok, Al-Doboly, Ilyefalva, Bodola, Nyén, Markos, Lisznyó, Kökök, Uzon, Bita, Szacsva, Körös, Kézdi Szt.-Lélek, Szárazpatak, Peselnek, Alsó és Felső Volál, Karatna, Fotos, Zoltán, Zalán, Úvegcsür, Oltsem, Máhnás, Mikó-ujfalu, és Bükcsád községében folytatni.

A tárgyalási napokról az illető vételjogostulak időről, időre a valószínű bizottmányok által, idézvények útján fognak értesíteni.

Az erdélyi n. fejedelemségbeli kir. földterhermentesítési alapigazgatóságtól.
Kolozsvárt, június 2-kán 1866.

Sz. 1393. 1866.

(205)

(2—3)

Hirdetmény.

A nagy-iklodi birtokosság arányosított korcsmajogának árverezés útján legtöbb bet ígérőnek folyó 1866-ik év július hó 1-én napján kezdődőleg jövő 1869-dik év november 1-én napjára Nagy-Iklodon a helyszínen leendő bérbe adására folyó 1866-dik év június hó 21-dik napja tüzetvén ki, arra az árverezni szándékozik a megállapított 500 o. é. forint kikiáltási árnak 10% bánatpénzzel ellátottan ezennel meghívataknak, az árverezési valamint egyéb feltételek az árverezés napján Nagy-Iklodon, addig pedig ezen nemes megye tisztsége irodájában, bár ki által is megtekinthetők.

Nemes Dobokamegye Tisztségének Szamosujvárt, 1866 június 8-kán tartott üléséből.

(209)

(1—8)

Nuridsán Testvérek

Kolozsvárt.

1/4-ed százalék és a postailleték megtérítése díjját ajánljuk magunkat az erd. földterhermentesítési kötvényeknek új kamat-szelvények keli ellátása kieszközölésére; ígérvén e részben t. cz. megbízóinknak, hogy a kötvények kézhez vétele napjától számítva 8 napok alatt új szelvényekkel ellátva azokat viszont kézbesítendjük.

Felkértünk tehát minden t. cz. uraságot, kezinel lévő földterhermentesítési kötvényeit, a még jelen évi július 1-sőjével lejárandó kamatszelvényekkel együtt — elsőbbség új szelvényekkel ellátása, másodiknak beváltása végett, nevünkre czimezzék Kolozsvárra b. tordautca VIKOL-házhoz beküldeni.

(208)

(1—3)

Ein junger Mann, anständiger Eltern, mit der erforderlichen Schulbildung versehen, der ungarischen und deutschen Sprache mächtig, wird zur Ausbildung im Comptoirfache unter sehr günstigen Bedingungen bei mir als Lehrling aufgenommen.

SIEGM. HEYMANN,

Iskola Aapitv Monostorgasse 171 nalle am Hauptplatze.

(69) 12/6 (3—*)

A vegy-gyógyszerészeti elvek alapján leggondosabb és biztosabban készített

GYÓGYSZERES SZAPPANOK.

melyek sokszertű tudományos vizsgálatok s gyakorlati használatok örvendétes eredményei által jóknak bizonyultak be, következő tizenkét különböző nemei teljes biztonságjal ajánlathatnak szintugy az orvos uraknak, valamint a segélyt igénylő KÖZÖNSÉGNEK:

darabja utasítással együtt o. é. kr.	darabja utasítással együtt o. é. kr.
Hamiglab-szappan, görv. bajnál . 55	Kátrány-szappan, bőrhámladéknál . 35
Irla-szappan, idült bőrbajoknál . 35	Halmajzsir-szappan, aszkórúál . 35
Terpentin-szappan, benulásoknál . 35	Epe-szappan, bőrisztátlaságoknál . 35
Benzoe-szappan, bőrkeményeségnél . 40	Kén-szappan, bőrkütegeknél . 35
Kámför-szappan, eszós bajoknál . 35	Rozmárin-szappan, erősítőmosdászhoz . 35
Kaniblag-szappan, elvült kütegeknél . 45	Könleeg-szappan, keményedésnél . 35

Az ezen szappanokhoz mellékelt utasításokban elő vannak adva azon különböző módok, melyek szerint ezen gyógyszerek legcélszerűbben használatnak, valamint azon különfeleség is, melyben a gyakorlatilag helyesnek talált szappanforma által rég bebizonyult hatásuk fokozatával értékük nevelhetetik: mert a szappanforma az, mi nemesak a szenvedőnek a külső szerek használatát könnyebíti, hanem az orvosnak is az ily szerek hatályosab s általánosab alkalmazását lehetővé teszi.

A gyógyszeres szappanok csak 2 1/4 obon nehézségű darabokban adatnak el s hivatalosan letett függvényeik mindkét végükön pecséttel vannak ellátva.

Egyedüli raktár
Kolozsvárt: WOLFF J. és Engel J. gyógyszerértáráiban.
Brassóban: Jekelius Ferd. gyógyszerértárában.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthes Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sineel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Karolyfejevárt kapható:

A bujakóralakok kór- és gyógytana.

Orvosok és művelt nem orvosok számára. A magyar orvosok és term. vizsgálók XI. nagygyűlése által a Pataky-díjjal koszorúzott pályamű.

Irta H. Ifj. Spányik József. Ára 1 frt.

SALAMON FERENCZ.

A magyar királyi szék betöltése és a Pragmatica Sanctio története.

Ára 2 frt.

„Egy szép asszony története”

regény két kötetben. Irta K. PAPP MIKLÓS. Ára 2 frt.

BENICZKY-BAJZA LENKE,

Két szív harca.

Regény. 2 kötet. Ára 2 frt 50 kr.

Dr. NAVRATIL IMRE.

A GÉGEBAJOK.

Fametszetekkel. Ára 3 frt.

KOVÁCH LÁSZLÓ.

Megyerendezés.

Ára 80 kr.

AZ ELÁTKOZOTT.

Regény 4 füzetben. Irta egy névtelen abbé, francziából fordította Henter János. Ára 4 frt.

Ugyan csak STEIN JÁNOSnál kapható:

Fényképek

leszállított áron.

Több ezer darab fénykép: arczképek, kettős-, hármás-, négyes-, csoportozatok, történeti- és genre-képek, látogató-jegy alakban.

Darabja csak 15 kr.

12 darab	1 frt 50 kr.
24	2 frt 50 kr.
50	5 frt — kr.
100	8 frt — kr.

Pár forintért bárki is Albumot állíthat össze magának ösméresei arczképeiből, s más nevezetes képekből, kemencze-ellenzőre, olaszfalra, s nyári lakokba csinosan összeállítva, a legszebb és jutányosabb éktmény.

Ugyanott csinos és jutányos fénykép Albumok is kaphatók.

Victor Hugó, a Tenger munkái. Regény, fordította Szász Károly. Minden füzet 70 kr.

Mexikó, Miksa császárig. Történeti munka tíz képpel. Müller, Prescott, Armin, s mások után Szokoly Viktor. Ára 3 frt.

Kautz Gyula, Nemzetgazdaságunk és a vámpolitika, tekintettel törvényhozási feladatainkra és társadalmi teendőinkre az anyagi érdekek terén. Ára 4 frt 50 kr.

Macaulay B. Hampden János, Pitt, Chatham gróf. Két politikai életrajz. Fordította Szász Károly. Ára 2 frt.

Muzeum-egylet (erdélyi) évkönyvei. Szerkesztő Brassai S. I-ső kötet: 1860—61. 1 frt 70 kr. II-ik kötet: 3 rajztáblával. 1862—1863. Ára 1 frt 60 kr. III-ik kötet: 18 rajztáblával 1864—65. Ára 3 frt 20 kr.

Erdély a rómaiak alatt. Kütfők nyomán írta Wass József, kegyes szerzetbeli áldor, gymnasiumi tanár, s a magyar tudományos akademia levelező tagja. Az Erdélyi Muzeum-Egylet által a Haynald-díjjal jutalmazott pályamunka. Erdély térképével. Ára 1 frt 50 kr. osztr. értékben.

Vass József. Emléklapok Kolozsvár előkorából 40 kr.

Vida Károly. A növekedő új világhatalom. Szózat a föld-birtok érdekében Ára 80 kr.

(204)

(2—*)

Egy gyógyszerész segédkerestetik.

Egy jól képzett s a román nyelvbe jártas nem okleveles gyógyszerész segéd, folyó év augusztus 1-jétől kedvező feltételek mellett Moldovaország Román városában alkalmazást nyerhet. Levelek KERESZTES gyógyszerészhez Románba címzendők.

(17—24) Ezen legújabb gyógyszer, mely a gonorrhoea gyors s sikeres gyógyítására szolgál, a MATICO-CAPSEL VON GRIMMALT & Co. Apotheker in Paris által készített. Dr. Ricord és a párisi orvosok legnagyobb része, mióta ezen gyógyszer feltalálását, minden egyéb helyettesítéssel reket mellőzték. Az Injection a betegség kezdetétől alkalmazhatók, a tokocak minden rögzött s elvált esetében, melyek a copahn s tuberculag s más egyéb érces alapokra készített injectókra távozni nem akartak, vételek használata.

Raktár: Ausztria minden nevezetes gyógytárában.

(202)

(2—3)

600 erdélyi veder

1863-beli asztali bor eladó.

Értekezhetni személyesen, vagy levél által B. B. jegy alatt, M.-Ujvárt. Szint-egy megköszönhetni, Nagy-Enyeden a 95 számú piacci háznál.